“Selfie” çılgınlık mı? Neden bu kadar popüler?

Sosyal medya uzmanı Kırık, “Selfie” çılgınlığına ilişkin yaptığı açıklamalarda “Selfie”yi, “Sosyal medyanın akışına damga vurmuş en büyük çılgınlık” olarak tanımladı. “Selfie”nin uzun bir süre sosyal medya gündemini işgal edeceğini bildiren Kırık, yakın bir gelecekte konu üzerinde daha düşünsel ve akademik çalışmalar gerçekleşeceğine dikkat çekti.

Sosyal medya üzerine çalışmaları olan Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Ali Murat Kırık, son günlerde gerek Türkiye’de gerekse de dünyada adından sıkça söz ettiren, özellikle gençlerin yoğun ilgi gösterdiği selfie hakkında değerlendirmelerde bulundu. Yrd. Doç. Dr. Kırık, “Selfie, neden bu kadar popüler oldu? Gündemi ne kadar daha meşgul eder?” sorularının yanıtlarını verdi.

İHA’da yer alan haberde, Selfie’nin Facebook, Twitter, Instagram gibi sosyal paylaşım ağlarının çehresini değiştirdiğine vurgu yapan Kırık, “Selfie, son günlerde sosyal medyanın akışına damga vurmuş en büyük çılgınlıktır” dedi.

Selfie tarzındaki fotoğraf çekiminin sosyal medyada had safhaya ulaştığına işaret eden Kırık, her yaştan her kesimin selfie tarzında fotoğraf çekmesinin en temel nedeninin ise bireyin sosyal medyada ön plana çıkma ve başkaları gibi olma arzusu olduğunun altını çizdi. “Kendimce” kelimesinin “selfie” yerine kullanılabileceğini kaydeden Kırık, selfienin uzun bir süre daha İnternet gündemini meşgul edeceğini ifade etti.

Selfienin tarihinin çok eskiye dayandığına değinen Kırık, şunları anlattı:

“Selfie, bir kişinin kameralı cep telefonu ya da dijital fotoğraf makinesiyle kendisini ya da kendisiyle birlikte çevresini aynı kadraj içerisinde görüntüleyip fotoğrafını çekmesidir. Bu kelime Türkçe olmamakla birlikte, İngilizce’de kullanılan bir kelimedir. Ancak globalleşmesinin etkisiyle birlikte Türkçede de yaygın bir şekilde kullanılmaya başlamıştır. Selfie, Oxford Üniversitesi Sözlüğü tarafından 2013 yılının kelimesi seçilmiştir. Ancak selfienin geçmişi 1839 yılına dayanmaktadır. Amerikalı fotoğrafçı Robert Cornelius’un çektiği oto-portre fotoğrafı dünya tarihinin bilinen ilk selfiesidir. Dolayısıyla sosyal medyada paylaşılan ve ilk selfie olarak adlandırılan fotoğraflar gerçeği yansıtmamaktadır.”

“Selfie, sosyal medya nedeniyle çılgınlık derecesine ulaştı” diyen Kırık, açıklamalarında şu ifadeleri kullandı:

“Selfie tarzındaki fotoğrafların yaygınlaşmaya başlamasında sosyal medyanın etkisi çok büyüktür. Facebook, MySpace, Twitter ve Instagram gibi sosyal paylaşım ağlarının varlığı selfie çılgınlığının birincil nedenidir. Çünkü kitle iletişim araçlarına İnternet teknolojisinin entegre edilmesi sosyal paylaşım ağlarının cazibesini önemli ölçüde arttırmıştır. Ayrıca bilgisayar tabanlı sistemlerin gelişim göstermesi, geleneksel medyanın giderek güç kaybı yaşamasına neden olmuş, böylece yeni medya ön plana çıkmıştır. Günümüzde taşınabilir, hareketli her türlü kitle iletişim aracı üzerinden sosyal paylaşım ağlarına erişim mümkündür. Bu sayede yaşamın hemen hemen her noktasında çevrimiçi kalabilmek ve sanal topluluklar arasında yer almak ve çekilen bir fotoğrafı sanal alemde paylaşabilmek olanaklı bir duruma gelmiştir. Bilginin eğlence ile desteklenmesi sosyal paylaşım ağlarının cazibesini ise had safhaya ulaştırmıştır.”

Selfie tarzında fotoğraf çekmenin birçok nedeni olduğunu vurgulayan Kırık, açıklamalarına şöyle devam etti:

“Sosyal paylaşım ağları içerisinde var olan birey, topluluk bilinci içerisinde bulunmakta ve birileri tarafından izlendiğini, takip edildiğini bilmektedir. Geniş bir kanal çeşitliliğine sahip sosyal medyayı gençler daha yoğun bir şekilde kullanmaktadır. Yapılan araştırmalardan da gençlerin sosyal medyada daha çok paylaştım yaptığı açık

Bir konu: selfie

bir şekilde görülmektedir. Dolayısıyla selfie çekimlerinin gençler arasında yaygınlaştığını söylemek mümkündür. Tabii bu durumun çeşitli sebepleri bulunmaktadır. Öncelikli nedeni kişinin kendini tatmini ve varlığını çevresiyle paylaşmaktır. Selfie çekmek kişiye özgüven aşılamakta ve var olduğunu yakın çevresine ya da takipçilerine yansıtmaktadır. Selfie aynı zamanda bir prestij göstergesidir. Kişi ne giyindiğini, ne yediğini, hangi mekânda kiminle olduğunu bir fotoğraf karesiyle paylaşabilmektedir. Özenme ve başkaları gibi olma arzusu da selfienin yaygınlaşmasının temel nedenlerinden bir tanesidir. Sosyal paylaşım ağlarında sürekli kendini ön plana çıkarma arzusu kişinin sanal çevresinden kaynaklanmaktadır. Yani kişi sanal çevresinde selfie çeken arkadaşlarını görmekte ve onlar gibi olma arzusu içerisine girmektedir. Bunu taklit ya da başkasına benzetme şeklinde değerlendirmek de mümkündür. Selfienin egozimi ön plana çıkardığını da söylemek mümkündür. Kişinin kendine vurgu yapması ve kendini olduğundan daha farklı göstererek kadraja sokması psikologlar tarafından bencillik duygusunun yansıması şeklinde değerlendirilebilmektedir."

Her yaştan her kesimden insan selfieye ilgi gösteriyor

"Sanal iletişimin sınırlı bir etki alanına sahiptir. Bu nedenle sosyal paylaşım ağlarının fiziksel ve zihinsel gelişimi zedelediğini söyleyebilmek mümkündür. Siyasi liderlerden, öğretmenlere, öğrencilerden birçok farklı meslek grubuna kadar herkes selfie fotoğraf çektirmektedir" diyen Kırık, değerlendirmelerini şöyle sürdürdü:
"Bu nedenle oto-portre çekmeyi davranışsal bir bozukluk şeklinde değerlendirmek mümkün değildir. Ancak herkesin farklı bir amacının bulunduğu da bir gerçektir. Örneğin; ABD Başkanı Barack Obama ve Başkan Yardımcısı Joe Biden'ın Beyaz Saray'ın Instagram hesabından paylaştığı selfie fotoğraf hem tün dünyayı şaşırtmış hem de olumlu bir etki yaratmıştır. Yani bu fotoğraf halk ve başkan arasında keskin sınırların olmadığını adeta yansıtmıştır. Aynı şekilde başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın da birçok kimseyle selfie tarzında fotoğraf çektirmesi ve bu fotoğrafların sosyal medyada paylaşılması halk nezdinde siyasi liderlere olan sevgiyi arttırmaktadır. Çünkü halk kendinden olanı ve kendi gibi yaşayanı sevmektedir. Sporcuların, sanatçıların, siyasetçilerin, akademisyenlerin... vb. selfie tarzında fotoğraf çektirmesi halka yakınlığı, halkın içinden olmayı yansıtmaktadır."

Selfie bir dönem daha sanal gündemi meşgul edecek

Son olarak selfie çılgınlığının uzun bir süre sosyal medya gündemini işgal edeceğini söyleyen Kırık "Fakat sürekli olarak selfie fotoğraf çekilmesi ve kişinin kendini olduğundan farklı gösterme arzusunun ileride yaşanacak kimlik sorunlarına, ruhsal bunalımlara yol açacağını da belirtmek pek yanlış olmayacaktır. Teknolojinin sürekli gelişim gösterdiği günümüz dünyasında sınırları aşan selfie adeta çılgınlık boyutuna ulaşmış ve kişisel tatmin sağlayan temel bir olgu durumuna gelmiştir. Yakın bir gelecekte selfie tarzındaki fotoğraflar üzerinde daha düşünsel ve akademik çalışmaların gerçekleşeceği kuvvetle muhtemeldir" uyarısında bulundu.

Bir konu:
selfie